

Akcija "Nejēdzīgākais šķērslis konkurencei"

Publicēts: 14.09.2020.

Konkurss ir noslēdzies. Tā norises laiks: 2019. gada 10. oktobris līdz 15. novembris. Dalībnieku apbalvošana notika Pasaules Konkurences dienā, 5.decembrī.

Likumu un noteikumu autoriem ir jāveido līdzsvarots regulējums: tas nedrīkst būt vairāk ierobežojošs, nekā ir vajadzīgs. Tomēr realitātē var novērot, ka uzņēmēju darbību kavējoši konkurences ierobežojumi nereti ir iekļauti normatīvajā regulējumā, piemēram, likumos, Ministru kabineta noteikumos, pašvaldību saistošajos noteikumos un citur.

Konkurences padome aicina piedalīties akcijā "Nejēdzīgākais šķērslis konkurencei", kurā jāpiesaka likumos, Ministru kabineta noteikumos, pašvaldību saistošajos noteikumos un citos normatīvajos aktos iekļautie nepamatotie ierobežojumi konkurencei vai uzņēmējdarbībai. Akcijas mērķis ir identificēt nepamatotus šķēršļus un rosināt to novēršanu.

Konkurences padome (KP) akcijā saņēma informāciju par 34 šķēršļiem konkurencei. Ņemot vērā, cik liels un nozīmīgs ir ietekmētais tirgus un cik būtisks ir normatīvā regulējuma ierobežojums konkurencei, tika izraudzīti trīs nejēdzīgākie uzņēmējdarbības šķēršļi.

Balvu "Konkurences aizstāvis 2019" saņēma:

- Uzņēmuma "Lursoft IT" pārstāve Daiga Kiopa

Identificētais šķērslis konkurencei - normatīvo aktu grozījumi, kas tādiem Uzņēmuma reģistra (UR) datu atkalizmantošajiem kā "Lursoft", "Firmas.lv", "Kredītinformācijas birojs" un "Crefo rating" turpmāk apgrūtinā pakalpojumu sniegšanu, jo daļa no iepriekš UR pieejamās informācijas ir klasificēta kā ierobežotas pieejamības un nav pieļaujama tās tālākizmantošana.

- Biedrība "Nolietotu transportlīdzekļu apstrādes uzņēmumu asociācija"

Identificētais šķērslis konkurencei - izmaiņas Atkritumu apsaimniekošanas likumā. Pēc likuma grozījumiem nolietotu transportlīdzekļu apstrādes uzņēmumi ir ielikti vienā kategorijā ar atkritumu apsaimniekotājiem. Neatkarīgi no tā, vai uzņēmums apstrādā 20 mašīnas vai vairāk, tā finanšu apdrošināšanas nodrošinājumam no 2020. gada ir nepieciešami 100 000 eiro, kamēr atkritumu poligonam – 50 000 eiro. Tā rezultātā divām trešdaļām tirgus dalībnieku ir jāpārtrauc sava saimnieciskā darbība.

- Ražotājs "Latvijas Tekstils"

Identificētais šķērslis konkurencei - nepamatotas prasības Latvijas karoga audumam. Ministru kabineta noteikumos, kas regulē Latvijas valsts karoga likuma piemērošanu, bez argumentētiem skaidrojumiem norādīts, ka Latvijā drīkst izmantot tikai vienā konkrētā tehnoloģijā ražotus karogus, proti, tikai sublimācijas tehnikā apdrukātus, tādējādi aizliedzot rūpnieciski krāsota auduma izmantošanu.

"Tas ierobežo pasaulē plaši izplatīto apdrukas/krāsošanas tehnoloģiju izmantošanu, paredzot tikai novecojošas tehnoloģijas

izmantošanu. Tāpat nav skaidrs, kāpēc Ministru kabineta noteikumos noteikts, ka audumam, no kura ražo karogus, jābūt liesmu slāpējošam, kādēļ aizdegšanās laiks ir noteikts tieši 10 sekundes, nevis 8 vai 11 sekundes. Nav saprotams, kādēļ auduma gaismas necaurlaidības koeficientam ir jābūt robežās no 60–70 %, nevis, piemēram, no 60-100%,” uz nepamatotajiem šķēršļiem, kas iekļauti Ministru kabineta noteikumos, norādīja “Latvijas Tekstils” pārstāvis.

Lielākā daļa no akcijā iesūtītajiem šķēršļiem norādīja uz ierobežojumiem normatīvajos aktos, kas regulē finanšu un apdrošināšanas nozari, mazumtirdzniecību, darījumus ar nekustamo īpašumu, kā arī ražošanas, viesmīlības un enerģētikas nozari. Papildu tam tika saņemti arī šķēršļi konkurencei, kas identificēti kultūras, būvniecības, farmācijas un lauksaimniecības nozarēs.

Puse no visiem akcijā identificētajiem šķēršļiem konkurencei ir iekļauti likumos un trešdaļa – Ministru kabineta noteikumos. Daļa no iesniegtajiem šķēršļiem konkurencei informēja arī par apgrūtinājumiem uzņēmējdarbībai, kas radušies no valsts iestāžu iekšējām darba kārtībām vai ierobežojošām normām publiskajos iepirkumos.

Akcijas norises kārtība

Konkurences padome aicina piedalīties akcijā “Nejēdzīgākais šķērslis konkurencei”, kurā jāpiesaka likumos, Ministru kabineta noteikumos, pašvaldību saistošajos noteikumos un citos normatīvajos aktos iekļautie nepamatotie ierobežojumi konkurencei vai uzņēmējdarbībai. Akcijas mērķis ir identificēt nepamatotus šķēršļus un rosināt to novēršanu.

Akcija notiek no 2019. gada 10. oktobra līdz 15. novembrim.

Akcijā iespējams piedalīties divos veidos:

- aizpildot tiešsaistes anketu <http://ejuz.lv/nejedziba>
- lejupielādējot anketas sagatavi, to aizpildot un pdf formātā nosūtot uz e-pasta adresi konkurence@kp.gov.lv ar norādi "Nejēdzīgākais šķērslis konkurencei".

Dalībnieku apbalvošana notiks Pasaules Konkurences dienā 2019. gada 5. decembrī.

Mērķauditorija

Uzņēmēji, nevalstiskās organizācijas, valsts un pašvaldību iestādes, juridiskie biroji, kā arī jebkurš interesents, kurš novērojis vai saskāries ar šķēršļiem normatīvajā regulējumā, kas nepamatoti kavē vai ierobežo konkurences vai uzņēmējdarbības attīstību.

Dalībnieku skaits

Akcijas pieteikuma anketu var aizpildīt gan individuāli, gan kolektīvi, pārstāvot uzņēmumus, nevalstiskās organizācijas, valsts un pašvaldību iestādes, juridiskos birojus un citas interesentu grupas. Katrs dalībnieks akcijā drīkst iesniegt neierobežotu skaitu pieteikumu.

Mērķis un uzdevums

- Akcijas mērķis ir identificēt nepamatotus normatīvajā regulējumā ietvertus ierobežojumus konkurencei un uzņēmējdarbībai un rosināt to novēršanu, lai veicinātu uzņēmējdarbības attīstību un ekonomikas izaugsmi.
- Akcijas uzdevums ir aizpildīt anketu, kurā jānorāda, kāds normatīvais regulējums (likumi, Ministru kabineta noteikumi, pašvaldību saistošie noteikumi u.c.) ierobežo uzņēmēju spēju veikt uzņēmējdarbību un godīgi konkurēt tirgū. Anketā jānorāda akcijas dalībnieka vārds un uzvārds un kontaktinformācija, ko izmantot saziņai, ja pieteiktais "nejēdzīgākais šķērslis konkurencei" tiks izvirzīts apbalvošanai.

Pieteikumu vērtēšana un rezultātu paziņošana

Akcijā iesniegtās anketas līdz 2019. gada 29. novembrim izvērtē vērtēšanas komisija. Konkurences padomei ir tiesības piesaistīt ārējus ekspertus pieteikumu izvērtēšanai. Akcijas laureāti, kuri tiks aicināti uz noslēguma apbalvošanas pasākumu, tiks paziņoti, nosūtot informāciju uz akcijas dalībnieku norādītajām e-pasta adresēm.

Komisija iesniegtos pieteikumus vērtēs pēc vairākiem kritērijiem:

- Cik liels un nozīmīgs ir ietekmētais tirgus;
- Kāds uzņēmumu/patērētāju loks tiek ietekmēts;
- Cik daudz tirgus dalībnieku tiek ietekmēti (daži vai visi no tirgus);
- Cik būtisks ir normatīvā regulējuma ierobežojums konkurencei;
- Vai normatīvā regulējuma ierobežojums konkurencei ir pastāvīgs vai pārejošs;
- Vai normatīvā regulējuma ierobežojums ir ieviests, lai īstenotu nozīmīgus un nepieciešamus publiskās pārvaldes mērķus, piemēram, nodrošināt sabiedrības drošību un veselību;
- Ja tiktu novērsts ierobežojums normatīvajā regulējumā, vai tirgus darbotos efektīvāk vai tieši pretēji – neefektīvāk;
- Kāds ir pamatojums šāda normatīvā regulējuma pieņemšanai.

Balvas

Pirmo trīs vietu ieguvēji tiks apbalvoti Pasaules Konkurences dienai veltītā svinīgajā pasākumā 5. decembrī.

Jautājumu un neskaidrību gadījumā, lūdzu, sazinieties ar Konkurences padomes komunikācijas speciālisti Zani Gorškovu, rakstot uz e-pasta adresi zane.gorskova@kp.gov.lv vai zvanot uz tālr. nr. 67365216.

PIESAKI NEJĒDZĪBU:

<http://ejuz.lv/nejedziba>

Par šķērsli konkurencei var uzskatīt normatīvo aktu prasības, kuru rezultātā tiek kavēta jaunu tirgus dalībnieku ienākšana tirgū vai no tirgus ir spiesti aiziet jau esošie tirgus dalībnieki.

Par šķērsli tiek uzskatītas arī situācijas, kad tirgus spēlētājiem pretēji konkurences neitralitātes principam netiek nodrošinātas vienlīdzīgas iespējas konkurēt tirgū, kā arī citas situācijas.

Piemērs: pašvaldība pieņem saistošos noteikumus, kuros noteikts, ka nākošajā gadā ielu tirdzniecības atļaujas tiks piešķirtas tikai tām personām, kurām šāda atļauja bijusi piešķirta trīs gadus pēc kārtas. Šāds regulējums padara neiespējamu jaunu tirgus dalībnieku ienākšanu tirgū, kā arī tas piespiež pārtraukt darbību tiem esošajiem tirgus dalībniekiem, kuri neatbilst šīm prasībām.

 [Pieteikuma anketa WORD formātā](#)

 [Akcijas nolikums](#)

<https://www.kp.gov.lv/lv/akcija-nejedzigakais-skerslis-konkurencei>